

Rozhovor s Mons. Fernandom Ocárizom: „S Kristom sa jednota rodí zvnútra“

Pri príležitosti výročia zvolenia Otca sme pripravili článok zo stretnutia Otca so študentmi, kde rozprával o jednote ako Božom dare a základnej dimenzii kresťanského života, o tom, ako sa žije a chráni v Cirkvi a v Opus Dei.

26.01.2026

„Jednotná Cirkev, znak jednoty a spoločenstva, ktorá sa stane kvasom pre zmierený svet“. Týmito slovami vyjadril pápež Lev XIV. počas Omše na začiatku svojho petrovského úradu želanie, ktoré v mnohých ohľadoch charakterizuje jeho pontifikát.

O osem mesiacov neskôr sme boli svedkami toho, ako zatvoril Svätú bránu a ukončil Jubilejný rok nádeje. V tomto časovom intervale sa jednota ukazuje ako to, čím skutočne je: nie ako abstraktný pojem, ale ako podstatná črta Cirkvi, spoločnosti a samotného človeka; a teda ako to, čo udržuje bránu nádeje otvorenú.

Tento článok je zhrnutím prednášky Mons. Fernanda Ocárza, preláta Opus Dei, v dialógu so študentmi teológie a filozofie z rôznych krajín, ktorí žijú v Ríme. Na základe otázok – vychádzajúcich z ich konkrétnych skúseností – sa rozvíja úvaha o

jednote ako dare, spoločnej úlohe a – použijúc výraz sv. Josemaríu – ako dominantnej vášni.

Nasleduje úvod do hodiny, po ktorom nadväzujú otázky a odpovede.

Úvod preláta Mons. Fernanda Ocáriza

Jednota Diela je v podstate účasťou na jednote Cirkvi. Svätý Josemaría často pripomínal, že Dielo je malou časťou – „čiasťou“ – Cirkvi. Z toho vyplýva, že prvky, ktoré tvoria jednotu Diela, sú v podstate tie isté, ktoré udržiavajú jednotu Cirkvi.

Jednota je jednou zo základných črt Cirkvi, spolu s katolicitou, svätosťou

a apoštolskosťou. Je to navyše jedna z črt, ktoré sú najvýraznejšie vyjadrené v evanjeliu, keď sám Pán, v dialógu so svojimi učeníkmi, ich prosí: „Nech sú všetci jedno, ako ty, Otče, vo mne a ja v tebe“[1]. Táto modlitba nám ponúka veľmi hlboký kľúč k pochopeniu kresťanskej jednoty.

V skutočnosti je podstatou jednoty Cirkvi – a teda aj jednoty učeníkov Ježiša Krista – účasť na tej istej jednote Boha, ktorú, pokiaľ môžeme obmedzene poznať tajomstvo Trojice, vidíme osobitným spôsobom v Duchu Svätom, lebo to, čo spája, je láska, a Duch Svätý je láska.

Preto aj tie najľudskejšie prvky jednoty Cirkvi – a Diela – dosahujú svoju skutočnú hodnotu, keď sú naplnené láskou. Nejde o to, aby sme ich vnímali len ako organizačné prvky, hoci aj tým sú, ale aby sme uznali, že ich najhlbšia hodnota

spočíva v tom, že sú vyjadrením lásky, ktorá spája.

Z tohto hľadiska možno jednotu Diela ako časti Cirkvi vnímať v troch rozmeroch, podľa rozdelenia, ktoré niekedy použil vtedajší profesor Joseph Ratzinger, keď hovoril o Cirkvi: čo je Cirkev *viditeľne*, čo je *konštitutívne* a čo je *operatívne*.

Po prvé, Cirkev je viditeľná. Čo to znamená? Že je to ľud, skupina ľudských bytostí s jedinečnou charakteristikou: je to ľud zložený z mnohých národov. Prvý list svätého Petra to vyjadruje veľmi výstižnou formulou, keď hovorí o Cirkvi ako o *populus acquisitionis*[2], ľude, ktorý si Boh získal.

Od Turíc je univerzálna Cirkev jedným celkom: je viditeľnou realitou viditeľného národa, ktorý je na začiatku malý, ale od počiatku povolaný k univerzálnosti. A to, čo dáva viditeľnú jednotu tomuto

národu, ľudsky tvorenému takými rozličnými národmi, sú hlavne tri prvky: spoločné vyznanie viery, sviatostný život a existencia spoločnej hlavy, a síce rímskeho pápeža. Jedna a tá istá viera vyznávaná navonok, jeden a ten istý sviatostný život – s rôznymi obradmi a liturgiami – a jeden a ten istý princíp univerzálneho vedenia sú viditeľnými prvkami, ktoré umožňujú jednotu tak rôznych národov a kultúr.

Ďalším aspektom, ktorý Ratzinger komentuje v súvislosti s Cirkvou, je to, čo je jej základom, konštitúciou. Tu sa dostávame k jadrú tajomstva. Cirkev je Krstovým Telom. Svätý Josemaría to dôrazne pripomínal, keď hovoril, že Cirkev je „Kristus prítomný medzi nami“[3].

Toto je najhlbšia skutočnosť Cirkvi, ktorá dáva zmysel a účinnosť všetkému viditeľnému. Nejde len o

to, že Kristus je prítomný a dáva silu zvnútra, ale o to, že Cirkev ako celok je skutočne Telom. *Mystické Telo nie je metafora*: je to duchovná skutočnosť, ozajstné zjednotenie všetkých členov s Ježišom Kristom. To je Cirkev vo svojej konštitutívnej podstate.

V tomto kontexte Joseph Ratzinger ponúkol veľmi známu a veľmi stručnú definíciu: Cirkev je ľud, ktorý žije z Tela Kristovho – myslí tým Eucharistiou –; žije z Tela Kristovho a stáva sa tým istým Telom Kristovým v slávení Eucharistie. *Žije z Tela Kristovho v Eucharistii a stáva sa Telom Kristovým v Eucharistii.*

Prejdime k tretej dimenzii, prostredníctvom ktorej môžeme uvažovať o jednote Cirkvi. Ak prvá dimenzia odkazovala na to, že Cirkev je *viditeľným* spôsobom ľuďom tvoreným osobami, a druhá na to, že vo svojej najhlbšej podstate –

konštitúcii – je Telom Kristovým, tretia vyjadruje, že Cirkev vo svojej *činnosti* vo svete je univerzálnym sviatostným znakom spásy[4]. To znamená, že posväcujúca sila Cirkvi sa prejavuje v hlásaní evanjelia a vo sviatostiach, najmä tým, že vedie ľudí k spovedi a Eucharistii, a tým v nich prebúdza apoštolskú horlivosť.

Jednota Cirkvi – a v nej jednota Diela – je v konečnom dôsledku *Božím darom*. Je hlboko nadprirodzená, hoci má aj ľudské a organizačné prejavy. A je to dar, ktorý je daný všetkým; práve preto je aj zodpovednosťou všetkých starať sa o ňu.

Otázky

1) Jednota ako súčasť charizmy Opus Dei

2) Jednota ako osobný dar

3) Byť nástrojmi jednoty v kultúrnej rozmanitosti sveta

4) Liečiť rany a obnovovať dôveru

5) Žiť vnútornú jednotu v prostredí, ktoré je bez pevných referenčných bodov

6) Kolegialita ako bohatstvo

7) Sloboda prejavu a starostlivosť o jednotu

.....

1) Ak je jednota darom, ktorý patrí celej Cirkvi, čo je v duchu Opus Dei, čo spôsobuje, že sa žije a stará sa o ňu ako o jednu z jej hlavných, dominantných vášní?

Jednota, ktorá sa žije v Diele, je v podstate tá istá jednota Cirkvi, ako je to v každej inej cirkevnej skutočnosti.

Ale logicky, v Diele sú aspekty vlastné duchu, ktoré formujú jeho spôsob bytia.

Základným bodom je *jednota ducha*. Dielo má určitú spiritualitu a v miere, v akej sa všetci podieľame na tomto duchu, vzniká hlboká jednota. *Nejde o uniformitu, ale o spoločný spôsob myslenia a života podľa tohto ducha*, s veľkou slobodou vo všetkom, čo je diskutabilné. Svätý Josemaría hovoril o malom spoločnom menovateli – duchu Opus Dei – s veľmi veľkým čitateľom. *Jednotu dáva tento spoločný menovateľ*.

Tento duch „je starý ako Evanjelium a ako Evanjelium nový“[\[5\]](#). Preto netreba si myslieť, že v Diele je niečo úplne odlišné od toho, čo je spoločné pre Cirkev. Ide skôr o vlastné spôsoby prežívania skutočností, ktoré patria k samotnej podstate kresťanstva.

Aké sú tieto aspekty? Ak sa zameriame na niektoré ústredné body ducha Diela, môžeme začať *stredom a koreňom duchovného života: Eucharistiou*. Je stredom celej Cirkvi, ale v Diele sa žije s veľmi jasným vedomím jej dôležitosti a s nevyhnutnou požiadavkou každodennej vernosti: zúčastňovať sa na svätej Omši, byť dušami Eucharistie, snažiť sa dokonca – ako hovorí svätý Josemaría – aby „naše myšlienky“^[6] boli veľmi zamerané na Eucharistiu.

Ak je Eucharistia stredom a koreňom, základom ducha Opus Dei je *vedomie Božieho synovstva*. Je to bezpochyby niečo spoločné, vlastné všetkým kresťanom, ale v Diele zaujíma osobitné miesto ako základ duchovného života: žiť naše praktiky zbožnosti, prácu a každodenný život z tohto vedomia, že sme Božími deťmi.

Spolu s tým je tu kľúčový prvok ducha Opus Dei: *posväcovanie práce*. Všetci sme povolaní posväcovať sa a mnohým zvestovať možnosť posväcovať svoju prácu. Ale v Diele je tento aspekt niečím veľmi vlastným a veľmi ústredným: je to bod, okolo ktorého sa točí úsilie o posväcovanie a apoštolát.

Tak, spolu so všetkými spoločnými prvkami jednoty Cirkvi, existujú v Diele tieto vlastné črty, ktoré nás zjednocujú v miere, v akej žijeme v tom istom duchu: Eucharistia ako stred a koreň, Božie synovstvo ako základ a posväcovanie práce ako kľúčový bod.

2) Otče, ak je jednota Božím darom, o ktorý prosíme pre celú Cirkev a pre Dielo, môžeme o ňu

prosiť aj ako o osobný dar pre každého z nás?

Áno, samozrejme. Jednota je Božím darom pre každého človeka, práve tým, že v nás posilňuje túžbu po jednote a potom, s Božou milosťou, nám dáva silu, aby sme boli prvkami jednoty prostredníctvom lásky a láskavosti.

Jednota je teda podmienkou účinnosti na všetkých úrovniach. Svätý Josemaría to vyjadril obzvlášť jasne v jednom zo svojich listov z roku 1931: „Boh počíta s našimi slabosťami, s našou krehkosťou a s krehkosťou druhých. Ale počíta aj so silou všetkých, ak nás spája láska“[\[7\]](#). Jednota dáva silu, *ak nás spája láska*. A to, čo skutočne spája, je *láskavá láska* (po španielsky *cariño*).

Tu je potrebné rozlišovať medzi láskavou láskou a čistým citom. Skutočná láskavosť, skutočná láska sa prejavuje predovšetkým v

skutkoch: v odovzdanosti, v obetavosti, v záujme o druhých. Mnohokrát je táto láska sprevádzaná citovou náklonnosťou, inokedy nie. *Ale keď je skutočná láska, je aj jednota.*

V podstate to osobné má veľa spoločného s jednotou. Je to tiež zdrojom apoštolskej horlivosti, pretože nás vedie k tomu, aby sme apoštolské poslanie druhých žili ako svoje vlastné. To povzbudzuje a dodáva silu, aj keď je naša vlastná činnosť obmedzenejšia alebo má menej priestoru na pôsobenie. To, čo robia druhí, je aj naše, a toto vedomie nám dodáva silu a plodnosť.

3) Dielo sa blíži k svojej prvej storočnici a jeho poslanstvo oslovilo ľudí rôznych generácií, kultúr a miest sveta. Ako môžeme byť dnes

nástrojmi jednoty a prevziať túto zodpovednosť uprostred kultúrnych zmien a okolností našej doby?

Na jednej strane môžeme často meditovať o jednote a úprimne o ňu prosiť Pána, aby nám dal konkrétne svetlo, aby sme vedeli, ako ju žiť tam, kde sa každý z nás nachádza.

Existuje mnoho prvkov, ktoré pomáhajú, ale veľmi dôležité je pochopiť, že *jednota Diela je jednota vlastná rodine*. Nemôžeme hovoriť ani chápať jednotu Diela bez toho, aby sme mysleli na jednotu rodiny. Je to niečo veľmi vlastné a veľmi podstatné pre nášho ducha.

Jednota, ktorá sa vždy prejavuje ako priame spojenie s naším svätým zakladateľom. Svätý Josemaría je naďalej *naším Otcom* z neba, prostredníctvom svojich spisov, svojho ducha, toho, čo nám zanechal ako dedičstvo, a toho, čo vieme o jeho

živote. Súčasťou osobnej zodpovednosti za starostlivosť o jednotu je aj to, že tam, kde sa nachádzame, pomáhame udržať postavu nášho Otca nažive: prosíme o jeho príhovor v rôznych potrebách, uchovávame si spomienku na neho a snažíme sa konať podľa jeho myslenia. Je to presne to, čo pápež svätý Pavol VI. povedal blahoslavenému Álvaro del Portillo: „Keď budete musieť niečo urobiť, zamyslite sa, ako by to urobil zakladateľ“. Don Álvaro mu za to veľmi poďakoval, nesmierne ho to potešilo, lebo on to tak robil od samého začiatku. *Spojenie so svätým Josemaríom je veľmi dôležitou súčasťou jednoty Diela.*

Okrem toho je tu aj synovstvo voči Otcovi, nech je ním v danom momente ktokoľvek: synovstvo, ktoré dáva skutočnú jednotu celému Dielu, obom sekciám (mužskej a ženskej),

vždy opierajúc sa o to
najzákladnejšie, čo je jednota ducha.

**4) Otče, niekedy sa môžu
nedorozumenia alebo rany z
minulosti stať prekážkami pre
život v jednote. Ako môžeme
obnoviť dôveru, keď došlo k bolesti
alebo zatrpknutosti?**

V takýchto prípadoch je najprv
potrebné pomôcť ľuďom zamyslieť sa
nad postojom Pána: Boh miluje
každého človeka nekonečne, oveľa
viac, ako my môžeme milovať.

Návrat k tejto hlbokej pravde mení
spôsob, akým sa správame k druhým,
a pomáha nám, najmä keď existujú
nejaké stopy zatrpknutosti alebo
dôvody na rozhorčenie z minulosti
alebo prítomnosti, myslieť na to, že
Boh túto osobu nekonečne miluje.

Svätý Pavol to výstižne vyjadruje v Liste Efezanom, v texte, ktorý dobre poznáme: „Ja, väzeň pre Pána, vás prosím, aby ste sa usilovali zachovať jednotu Ducha vo zväzku pokoja, ako jedno telo a jeden Duch, tak ako ste boli povolaní k jednej nádeji svojho povolania“[8]. Tu sa už objavujú veľmi konkrétne aspekty: jednota so zväzkom pokoja.

Rozsievať pokoj. Svätý Josemaría nás často povzbudzoval, aby sme boli rozsievачmi pokoja a radosti. Už ako mladý vo svojich osobných zápiskoch s úžasom písal: *Verím, že Pán vložil do mojej duše ďalšiu vlastnosť: pokoj, mať pokoj a rozsievať pokoj.*

A aký je to pokoj? Je to sám Ježiš Kristus. *Ipse est pax nostra*, „On je náš pokoj“[9]. Preto je *každá snaha o udržiavanie jednoty nevyhnutne snahou o zjednocovanie sa s Ježišom Kristom*. Ako hovorí svätý Pavol: „zjednotení vo zväzku pokoja, jedno

je telo a jeden Duch“[10]. *Je to Duch Svätý – s darom lásky – ktorý spája.* Viera spája, bezpochyby, ale radikálnejšie spája láska, a Duch Svätý je nekonečná láska Boha.

5) Žijeme v prostredí poznačenom rozdelením a individualizmom, v spoločnosti, v politike, v inštitúciách a dokonca aj v rodine. Ako žiť jednotu autentickým spôsobom, ktorý nie je len niečím vonkajším, ale vychádza z vnútra každého z nás, keď chýbajú referenčné body, príklady správania?

Svätý Josemaría hovoril o tom, že máme byť nástrojmi jednoty: ľuďmi, ktorí vytvárajú, bránia a starajú sa o jednotu. Aby sme to mohli žiť, hlavným vzorom je vždy Ježiš Kristus.

V akom zmysle môže byť v našom živote dominantná vášeň, túžba, tendencia starať sa o jednotu? Keď *prenikne do našich myšlienok a pocitov a tým spontánne ovplyvní náš spôsob života*. Vtedy sa to, čo patrí ostatným, stáva aj naším: ich vnútorný život, ich práca, ich zdravie, ich choroba, vždy spôsobom, ktorý je v každom prípade primeraný. Máme väčší záujem modliť sa za nich, uľahčiť im cestu, tešiť sa z ich úspechov. *Všetko, čo patrí ostatným, je aj naše. To je jednota*.

Jednota vedie aj k tomu, že trpíme s tými, ktorí trpia, a prejavuje sa veľmi konkrétnym spôsobom v postoji k nedostatkom alebo obmedzeniam ostatných.

Okrem toho, keď prevažuje túžba po jednote, prirodzene vzniká osobitná pozornosť venovaná posilňovaniu toho, čo spája, a vyhýbaniu sa – a v

niektorých prípadoch dokonca odmietaniu – toho, čo sa môže stať, hoci len v malej miere, zdrojom rozdelenia.

6) Otče, niekedy sa môže zdať, že spoločná práca a rozhodovanie sú pomalšie ako individuálne. V Diele je kolegialita bežným spôsobom fungovania. Ako ju môžeme chápať a žiť ako bohatstvo a nie ako prekážku?

V rámci organizácie Diela je *kolegialita veľmi dôležitým aspektom jednoty*: treba ju žiť na všetkých úrovniach, tak vo vedení, ako aj v apoštolskej práci. Je to veľká miera opatrnosti, pretože zabráňuje tomu, aby niekto rozhodoval sám bez ohľadu na názor ostatných. Svätý Josemaría ju zaviedol – s pomocou Božieho svetla – od začiatku a chcel,

aby sa táto kolegialita žila v celom Diele.

Veľmi dôrazne to pripomenul v jednom zo svojich listov. „Opakovane som vám hovoril – je to text, ktorý už poznáte – v nespočetných prípadoch a budem to opakovať ešte mnohokrát počas svojho života, že v Diele vyžadujem na všetkých úrovniach kolegiálne vedenie, aby nedošlo k tyranii“[11].

Existuje riziko, že sa dostaneme do jednostranného štýlu práce jednoducho kvôli zhonu: myslieť si, že je to naliehavé a že nie je potrebné čakať na ostatných a počítať s ich názorom. Svätý Josemaría zvykol hovoriť, že *naliehavé veci môžu počkať a veľmi naliehavé veci musia počkať*. Nie preto, aby sme strácali čas, ale aby sme ich mohli preskúmať tak, ako je to stanovené. Takýto postup je zárukou efektívnosti a tiež pokoja.

Rozhodovanie na vlastnú päsť môže dokonca vyvolávať obavy, najmä ak ide o komplexné záležitosti. Naopak, podnety od iných ľudí pomáhajú vidieť veci jasnejšie. To platí aj v prípade, ak má niekto viac skúseností alebo vie viac o konkrétnej téme. Skúsenosti ukazujú, že človek, ktorý vie menej, môže priniesť nové pohľady, riešenia alebo nuansy, ktoré inému unikli.

Preto aj keď kolegialita vyžaduje viac času, stojí za to. Je to cena, ktorú stojí za to zaplatiť, pretože to, čo sa tým dosiahne, má veľkú hodnotu. *Nie je to len systém na vykonávanie vecí, ale predovšetkým duch: presvedčenie, že všetci potrebujeme inšpiráciu a svetlo od ostatných. A to by sa malo prežívať na všetkých úrovniach.*

**7) Často ma trápí jedna vec:
niekedy sa bojíme povedať, čo si
myslíme, zo strachu, že sa ostatní s
nami nezhodnú alebo že
spôsobíme rozdelenie. Ako nájsť
rovnováhu medzi slobodou
vyjadriť svoj názor a
starostlivosťou o jednotu, keď
vieme, že sa vždy nebudeme
zhodovať vo všetkom?**

Ďalší aspekt tejto dominantnej vášne
pre jednotu nevyhnutne vedie k
tomu, že si vážime rozmanitosť.
Môže to vyzerať protichodne, ale nie
je to tak. *Jednota nespočíva v tom, že
všetci myslíme rovnako, ale v tom, že
milujeme druhých takých, akí sú, a
nachádzame v tom spoločné body.* V
tomto zmysle súvisí porozumenie s
tým, čo už bolo povedané: všetko, čo
patrí druhým, patrí aj nám. A to
pomáha vyhnúť sa kritickému duchu.

Aby sme tak mohli žiť, musíme si to
najprv vedome zaumieniť: pochopiť,

že dôležitou súčasťou jednoty je akceptovanie názorov druhých. S tým však súvisí aj to, že sa nemusíme báť povedať, čo si myslíme. Samozrejme, vždy s rozvážnosťou. Nejde o to, aby sme hovorili čokoľvek, kedykoľvek a akýmkoľvek spôsobom. Ale v správnych situáciách – napríklad na stretnutí alebo v rozhovore – je dobré vyjadriť svoj názor, aj keď si myslíme, že budeme v menšine. Nejde o to, aby sme vnucovali svoje myšlienky, ale aby sme jednoducho povedali, čo si naozaj myslíme. To, namiesto toho, aby narušilo jednotu, buduje mosty k nej.

Spomínam si, že pred rokmi, keď som bol menovaný za poradcu Kongregácie pre náuku viery, navštívil som filozofa Cornelia Fabra – stretával som sa s ním pomerne často –, ktorý bol tiež mnoho rokov poradcom. S dôrazom mi povedal: *Na základe svojich skúseností vám dám len jednu radu: na zasadnutiach vždy*

hovorte, čo si myslíte, aj keď vidíte, že všetci ostatní si myslia opak. Vždy to robte. Túto radu vám teraz odovzdávam.

Okrem toho, starostlivosť o jednotu prechádza veľmi priamo a viditeľne cez starostlivosť o kresťanské bratstvo. To znamená neustále úsilie o zjednocovanie, vyhýbanie sa vytváraniu skupín v rámci Diela, rovnaké správanie sa ku všetkým a podporovanie úprimného záujmu o život druhých. Svätý Josemaría bol veľmi nadšený týmto postojom ľudí, ktorí zjednocujú.

Nemali by sme sa čudovať rozdielom v charakteroch, záľubách ani ťažkostiam v medziľudských vzťahoch, ktoré vyplývajú z týchto rozdielov. Svätý Josemaría v jednom zo svojich listov napísal: „Musíte tiež neustále praktizovať bratstvo, ktoré je nad každou prirodzenou sympatiou alebo antipatiou, milovať

sa navzájom ako skutoční bratia a sestry, s prístupom a porozumením vlastným tým, ktorí tvoria dobre zjednotenú rodinu“[12]. Sú to krásne a zároveň náročné slová, a je na nás, aby sme ich žili a odovzdávali ďalej.

Na záver by som chcel pripomenúť text, ktorý dobre poznáme, ale ktorý vždy dáva veľa podnetov na zamyslenie. Je to z listu svätého Josemaríu, napísaného v roku 1957: „Do svätostánku v kaplnke Generálnej rady som dal umiestniť tieto slová: *Consummati in unum*. Všetci sme s Ježišom Kristom jedno. Nech v Božej vyhni vždy zachováme túto úžasnú jednotu mysle, vôle a srdca. A nech nám naša Matka, prostredníctvom ktorej prichádzajú k ľuďom všetky milosti, úžasný a plodný kanál, dá spolu s jednotou jasnosť, lásku a silu“.

Nie je to len zbožný záver reči. Je to zbožný záver, áno, ale hlboko logický. Prirodzene nás vedie k modlitbe za jednotu. V skutočnosti sa za ňu modlíme každý deň. A je dobré to robiť s vďačnou a optimistickou dušou, pretože sa modlíme za niečo, čo už existuje: aby to zostalo, aby sme sa vedeli o to starať a aby sme ďakovali Bohu za jednotu Diela, ktorá je veľkým darom.

Možno sme na jednotu tak zvyknutí, že riskujeme, že ju dostatočne neoceníme. Preto stojí za to *prosiť o milosť, aby sme si ju viac vážili, viac za ňu ďakovali a lepšie sa o ňu starali*: nie ako o abstraktnú myšlienku, ale v skutočných gestách, rozhodnutiach a postojoch, kde sa jednota stáva skutočnou vášňou.

[2] 1 Pt 2, 9.

[3] Svätý Josemaría, *Íst' s Kristom*, bod 131.

[4] O tejto trojitej dimenzii Cirkvi pozri *Lumen Gentium*.

[5] Svätý Josemaría, *Listy (II)*, List 6, bod 31.

[6] Svätý Josemaría, *Vyhňa*, body 268 a 835; *Íst' s Kristom*, o Eucharistii.

[7] Svätý Josemaría, *Listy (I)*, List 2, bod 56.

[8] Ef 4, 1-4.

[9] Ef 2, 14.

[10] Ef 4, 3-4.

[11] Svätý Josemaría, *List 24-XII-1951*, bod 5.

[12] Svätý Josemaría, *Listy (I)*, List č. 2.

.....

pdf | document generated
automatically from [https://opusdei.org/
sk-sk/article/rozhovor-s-mons-
fernandom-ocarizom-s-kristom-sa-
jednota-rod-zvnutra/](https://opusdei.org/sk-sk/article/rozhovor-s-mons-fernandom-ocarizom-s-kristom-sa-jednota-rod-zvnutra/) (11.03.2026)